

Z Katedry Botaniki Ogólnej Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS
Kierownik: prof. dr Jan Rydzak

Bogusław SAŁATA,
Joanna ROMASZEWSKA-SAŁATA

**Materiały do znajomości grzybów pasożytniczych Lubelszczyzny.
Część III. Mączniaki rzekome (*Peronosporales*)**

К вопросу изучения паразитических грибов Люблинского воеводства.
Часть III. Пероноспоровые грибы (*Peronosporales*)

Matériaux pour la connaissance des champignons parasites dans la région de Lublin.
IIIe Partie. Péronosporacées (*Peronosporales*)

Od r. 1964 prowadzone są obserwacje nad występowaniem grzybów pasożytniczych w południowych regionach woj. lubelskiego (Wyżyna Lubelska, Roztocze i Kotlina Sandomierska). Część zebranych dotychczas materiałów, dotycząca grzybów rdzawikowych (*Uredinales*), mączniaków prawdziwych (*Erysiphales*) i grzybów głowniowych (*Ustilaginales*), została już opublikowana (10, 11). Obecnie podajemy wykaz 78 gatunków mączniaków rzekomych (*Peronosporales*) zebranych głównie w latach 1966—1969.

Przy oznaczaniu zebranych materiałów korzystano z opracowań grzybów wielu autorów, jak: Gäumann (1); Jaczewski (3); Moroczowski, Zierowa, Dudka, Radziewski i Smicka (8); Skirgiełło (12); Uljaniszczew (14) i Viennot-Bourgin (15). Nomenklaturę grzybów podano na podstawie najnowszego opracowania *Peronosporales* (6), a roślin żywicielskich wg Roślin polskich (13).

Opracowane zbiory znajdują się w zielniku Katedry Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

OMÓWIENIE ZEBRANEGO MATERIAŁU

Większość zebranych mączniaków rzekomych (*Peronosporales*) to gatunki pospolite, spotykane w całej Polsce. Dość znaczną grupę stanowią także gatunki występu-

jące rzadziej i z tego względu zasługujące na uwagę. Są to: *Plasmopara angustiternalis* Novot. występująca na *Xanthium strumarium* L.; *Peronospora crispula* na *Reseda lutea* L.; *P. kochiae-scopariae* Kochm. et Maj. na *Kochia scoparia* Schrad.; *P. lini* Schroet. na *Linum catharticum* L.; *P. plantaginis* Burrill na *Plantago maior* L.; *P. polygoni* (Thüm.) A. Fischer na *Polygonum aviculare* L.; *P. potentillae-anserinae* Gäum. na *Potentilla anserina* L.

Niektóre gatunki występują w Polsce rzadko na pewnych roślinach żywicielskich, np.: *Bremia lactucae* Regel na *Taraxacum officinale* L. i na *Crepis bien-nis* L.; *Peronospora alyssi-calycini* Gäum. na *Alyssum calycinum* L.; *P. erythraeae* Kühn ex Gäum. na *Centaureum pulchellum* (Sw.) Druce; *P. potentillae-reptantis* Gäum. na *Potentilla supina* L.; *P. senneniana* Frag. et Sacc. na *Lathyrus paluster* L.; *P. sordida* Berk. et Br. na *Scrophularia scopoli* Hoppe. Uwagi o rozmieszczeniu w Polsce dotychczas znanych stanowisk wymienionych grzybów podano w wykazie gatunków.

W czasie badań stwierdzono także kilka nowych dla Polski roślin żywicielskich mączniaków rzekomych. Tylko na Lubelszczyźnie zbierane były dotychczas: *Plasmopara densa* (Rabenh.) Schroet. na *Odontites verna* (Bell.) Rchb.; *Pl. pygmaea* (Unger) Schroet. na *Anemone silvestris* L.; *Peronospora affinis* Rossm. na *Fumaria vaillantii* Lois.; *P. diplotaxidis* Gäum. na *Diplotaxis tenuifolia* (Juslen) DC. i *P. verbasci* Gäum. na *Verbascum phlomoides* L.

WYKAZ ZEBRANYCH GATUNKÓW I ICH STANOWISK

ALBUGINACEAE

Albugo amaranthi (Schwein.) O. Kuntze. Na *Amaranthus retroflexus* L. — Lublin 21 VII 1967 i 3 VII 1968, w trawniku; Rudnik 29 VIII 1968, w uprawie ziemniaków; Jaszczów 22 VIII 1967, przy płocie; Tarnogóra k. Izbicy 22 VIII 1968, w uprawie ziemniaków; Zwierzyniec 13 VIII 1968, przy płocie. Na wszystkich stanowiskach gatunek ten występował obficie.

Albugo candida (Pers. ex Fr.) O. Kuntze. Na *Armoracia lapathifolia* Gilib. — Lublin-Czechów 3 IX 1968, w uprawie ziemniaków. Na *Capsella bursa-pastoris* (L.) Med. — Grabówka 5 VII 1964 i 1 IX 1964, w ogrodzie; Annopol 2 V 1964, na ugorze; Lublin-Podzamcze 29 VI 1967 i Lublin-Czechów 1 VI 1964, przydroże; Jakubowice 31 VIII 1965, sucha łąka; Ciecierzyn 11 V 1968, w koniczynie; Milejów 30 V 1966 i Staw k. Chełma 4 VI 1968, przydroże; Tarnogóra k. Izbicy 22 VIII 1968, w uprawie ziemniaków. Na *Descurainia sophia* (L.) Webb. — Szczepieszyń 20 VI 1969, przydroże. Na *Sisymbrium loeselii* L. — Wrotków k. Lublina 6 VI i 12 VIII 1968, przydroże. Na *Sisymbrium officinale* (L.) Scop. — Lublin 23 VI 1968, w trawniku. Na *Sinapis arvensis* L. — Stary Rachów k. Annopola 31 VIII 1966, w uprawie ziemniaków; Jakubowice 29 VIII 1968, na ściernisku.

PERONOSPORACEAE

Plasmopara angustiterminalis Novot. Na *Xanthium strumarium* L. — Milejów 16 IX 1967 (leg. P. Piechota), wysypisko śmieci; Tarnogóra k. Izbicy i Izbica 22 VIII 1968, przydroże; Biłgoraj 28 VIII 1968, przy płocie. Z Lubelszczyzny gatunek ten był już podawany z Annopola i Zwierzyńca (9). Poza Lubelszczyznę notowany był dotychczas tylko w pow. Pruszków.

Plasmopara anthemidis (Gäum.) Skal. Na *Anthemis arvensis* L. — Grabówka 15 VII 1968 i 29 VII 1969, na polu.

Plasmopara densa (Rabenh.) Schroet. Na *Alectorolophus glaber* (Lam.) Beck. — Józefów 26 VI 1967 i Biłgoraj 14 VI 1968, wilgotna łąka. Na *Euphrasia rostkoviana* Hayne — Dominów 24 VIII 1966, trawiasta polanka w borze mieszanym. Na *Euphrasia* sp. — Jakubowice 29 VIII 1968, sucha łąka. Na *Odontites rubra* Gilib. — Jakubowice 12 VII 1967, łąka. Na *Odontites verna* (Bell.) Rchb. — Żurawnica k. Zwierzyńca 13 VI 1967, w uprawie żyta.

Plasmopara epilobii (Ottth) Sacc. et P. Syd. Na *Epilobium parviflorum* Schreb. — Dąbrowa k. Lublina 12 VIII 1968, przy rowie na łące.

Plasmopara leptosperma (de Bary) Skal. Na *Matricaria discoidea* DC. — Grabówka 3 VIII 1967 i 15 VII 1968, przydroże; Węglin k. Lublina 1 VII 1967, przydrożny rów; Milejów (leg. P. Piechota) 3 VII 1967, w parku; Wysokie 26 VI 1968 i Szczepieszyń 20 VI 1969, przydroże. Na *Tripleurospermum inodorum* (L.) Schultz-Bip. — Lublin 18 VI 1969, ugor; Szczepieszyń 20 VI 1969, przydroże.

Plasmopara pusilla (de Bary) Schroet. Na *Geranium pratense* L. — Lublin 19 VIII 1967, na cmentarzu; Lublin-Sławinek 4 IX 1967 i Jakubowice 17 VII 1967, sucha łąka; Łańcuchów k. Milejowa 22 VIII 1967, łąka nad Wieprzem.

Plasmopara pygmaea (Unger) Schroet. Na *Anemone nemorosa* L. — Wrotków k. Lublina 23 V 1969, cienisty las dębowo-grabowy; rezerwat Czerkies k. Zwierzyńca 2 V 1968, las bukowy. Na Lubelszczyźnie gatunek ten zbierany był także na *Anemone silvestris* L. w rezerwacie stepowym Stawska Góra k. Chełma (9).

Plasmopara umbelliferarum (Casp.) Schroet ex Wartenw. Na *Aegopodium podagraria* L. — Rury k. Lublina 15 V 1966, zarośla w wąwozie lessowym; Węglin k. Lublina 1 VII 1967, stary park; Otrocze k. Turobina 25 V 1964, cienisty wąwóz; Zwierzyniec 4 VI 1966 i 6 VI 1967, park; rezerwat Obrocze k. Zwierzyńca 3 VI 1966 i 23 V 1968, las bukowy; Bondyż 6 VII 1963, cienisty wąwóz; Biłgoraj 14 VI 1968, zarośla na łące; Józefów 26 VI 1967, w ogródku. Na *Angelica silvestris* L. — Zemborzyce

12 VIII 1968 i Jakubowice 29 VIII 1968, łąka; Łańcuchów k. Łęcznej 25 VIII 1967 (leg. P. Piechota), łąka; Łęczna 22 VIII 1967, zarośla nad Wieprzem. Na *Anthriscus silvestris* (L.) Hoffm. — Węglin k. Lublina 1 VII 1967, zarośla w starym parku. Na *Chaerophyllum aromaticum* L. — Goraj 13 VI 1967, skraj młodego lasu bukowego. Na *Pastinaca sativa* L. — Lublin-Czechów 3 IX 1968, łąka. Na *Pimpinella saxifraga* L. Opoka k. Annopola 31 VIII 1968, na miedzy; Wrotków k. Lublina 12 VIII 1968 i Starościce k. Milejowa (leg. P. Piechota) 2 IX 1967, nasyp przy torze kolejowym.

Peronospora affinis Rossm. Na *Fumaria officinalis* L. — Brody k. Szczepieszyna 20 VI 1969, w uprawie pszenicy; Hamernia 25 VI 1967, przy wysypisku śmieci. Na *Fumaria vaillantii* Lois. — Stawska Góra 23 V 1967 i 27 VI 1969, Żurawnica k. Zwierzyńca 13 VI 1967, w uprawie zbóż na rędzinie kredowej.

Peronospora agrostemmatidis Gäum. Na *Agrostemma githago* L. — Panasówka k. Biłgoraja 27 VI 1968 i Łabunie 5 VI 1968; w uprawach zbożowych.

Peronospora alsinearum Casp. Na *Stellaria media* Vill. — Grabówka 15 VII 1968 i 29 VII 1969, na polu; Lublin 7 VI i 14 VI 1969, w trawniku. Na obu stanowiskach grzyb ten występował obficie.

Peronospora romanica Tr. Savul. et Rayss. Na *Medicago lupulina* L. — Lublin 16 VI i 18 VI 1969, w trawniku; Jakubowice 29 VIII 1968, na ściernisku; Józefów 26 VI 1967, na ugorze.

Peronospora alta Fuck. Na *Plantago maior* L. — Grabówka 30 VII 1968, przyroże; Lublin 18 VI 1969, na ugorze; Jakubowice 29 VIII 1968, łąka; Bezek 27 VI 1969 i Staw k. Chełma 4 VI 1968, przydroże; Tarnogóra k. Izbicy 4 VI 1967, łąka.

Peronospora alyssi-calycini Gäum. Na *Alyssum calycinum* L. — Kamienna Góra k. Gościeradowa 15 VII 1968, ugór na wapieniu litotamniowym. Na tym żywicielu zbierana była dotychczas tylko na Śląsku (6).

Peronospora aparines (de Bary) Gäum. Na *Galium aparine* L. — Rury k. Lublina 6 VI 1968, Staw i Wolwinów 4 VI 1968, w zaroślach; Panasówka k. Biłgoraja 27 VI 1968, Sochy k. Zwierzyńca 5 VI 1968 i Łabunie 5 VI 1968, wszędzie w uprawach zbożowych.

Peronospora arabidiopsidis Gäum. Na *Arabidiopsidis thaliana* (L.) Heynh. — Lublin 10 X 1968, w Ogrodzie Botanicznym; Józefów 9 V 1967, pole uprawne.

Peronospora arborescens (Berk.) Casp. Na *Papaver rhoeas* L. — Staw 4 VI 1968, Niedzieliska k. Szczepieszyna 20 VI 1969 i Józefów 20 VI 1967, pola uprawne. Na *Papaver somniferum* L. — Grabówka 24 VII 1968, w ogrodzie.

Peronospora de baryi Salm. et Ware. Na *Urtica urens* L. — Grabówka 15 VII 1968, przy wysypisku śmieci; Zemborzyce 26 V 1969, w ogródku; Rury k. Lublina 27 V 1969, przydroże.

Peronospora brassicae G ä u m. Na *Brassica napus* L. — Staw 4 VI 1968, w uprawie. Na *Sinapis arvensis* L. — Lublin 18 VI 1969, ugór; Zwierzyniec (Biały Słup) 17 VI 1968, na polu.

Peronospora cannabina Otth. Na *Cannabis sativa* L. — Lublin-Czechów 30 V 1967, przy wysypisku śmieci.

Peronospora calotheca de Bary. Na *Asperula odorata* L. — Wrotków k. Lublina 15 V 1966, cienisty las dębowo-grabowy; Wolwinów 23 V 1967, w zaroślach; Hedwizyn 13 VI 1967, las jodłowy z runem gradowym; rezerwat Obrocz 3 VI 1966 i rezerwat Czerkies k. Zwierzyńca 1 VI 1967 i 2 V 1968, las bukowy.

Peronospora camelinae G ä u m. Na *Camelina sativa* (L.) Cr. — Łabunie 5 VI 1968, w uprawie pszenicy.

Peronospora campestris G ä u m. Na *Arenaria serpyllifolia* L. — Opoka k. Annopola 31 VII 1968, na ściernisku.

Peronospora conferta (Ung.) Ung. Na *Cerastium vulgatum* L. — Jakubowice 29 VIII 1968, sucha łąka

Peronospora chenopodii Schlecht. Na *Chenopodium album* L. — Grabówka 10 VII 1965 i Zemborzyce 26 V 1969, w uprawie ziemniaków; Lublin 4 IX 1967, 21 V i 7 VIII 1968, 1 VI i 18 VI 1969, w trawniku i przy wysypiskach śmieci; Milejów 25 IX 1967 (leg. P. Piechota), na polu; Wólka Orłowska k. Izbicy 16 V 1969 i Szczebrzeszyn 20 VI 1969, przydroże; Łabunie i Świdniki k. Grabowca 5 VI 1968, pole uprawne.

Peronospora conglomerata Fuck. Na *Geranium pusillum* L. — Grabówka 27 VII 1968 i 29 VII 1969, w ogrodzie.

Peronospora corydalis de Bary. Na *Corydalis solida* (L.) Sm. — rezerwat Czerkies k. Zwierzyńca 9 V 1967, las bukowy.

Peronospora crispula Fuck. Na *Reseda lutea* L. — Wrotków k. Lublina 12 VIII 1968, nasyp przy torze kolejowym. Gatunek ten zbierany był w Polsce dotychczas tylko w Warszawie (5)

Peronospora cyparissiae de Bary. Na *Euphorbia cyparissias* L. — Rudnik 11 V 1968, nasyp przy torze kolejowym.

Peronospora dentariae Rabenh. Na *Cardamine impatiens* L. — rezerwat Czerkies k. Zwierzyńca 1 VI 1967, na drodze w lesie bukowym. Na *Dentaria bulbifera* L. rezerwat Obrocz 5 V 1966 i rezerwat Czerkies k. Zwierzyńca 12 IV i 6 V 1966, 8 V 1967 i 7 V 1968, w lesie bukowym.

Peronospora dentariae-macrophyllae G ä u m. Na *Dentaria glandulosa* W. K. — rezerwat Obrocz 5 V 1966 i rezerwat Czerkies k. Zwierzyńca 6 V 1966, 22 IV i 9 V 1967, 2 V 1968, w lesie bukowym.

Peronospora diplotaxidis G ä u m. Na *Diplotaxis muralis* (L.) DC. —

Wrotków k. Lublina 12 VIII 1968, nasyp przy torze kolejowym Na *Diplo-taxis tenuifolia* (Juslen) DC. — Opoka k. Annopola 31 VII 1968, kredo-
dowe zbocze.

Peronospora ducometii Siem. et Jank. Na *Fagopyrum sagittatum* Gilib. — Grabówka 29 VII 1969, Wandzin k. Lubartowa 18 VII 1968, Panasówka k. Biłgoraja 27 VI 1968, Łabunie 5 VI 1968; wszędzie nielicznie w uprawach gryki.

Peronospora erodii Fuck. Na *Erodium cicutarium* (L.) L'Hérit. — Grabówka 29 VIII 1968 i Bachus (pow. Chełm) 27 VI 1969, na polu.

Peronospora ervi A. Gust. Na *Vicia hirsuta* (L.) S. F. Gray — Lublin 6 VII 1968, słoneczne zbocze w Ogrodzie Botanicznym.

Peronospora erythraeae Kühn ex Gäum. Na *Centaureum pulchellum* (Sw.) Druce — Jakubowice 29 VIII 1968, na ściernisku w pobliżu łąki. *P. erythraeae* notowana była dotychczas w Polsce na tym żywicielu tylko na Śląsku i w Puszczy Kampinoskiej (6).

Peronospora ficariae L. R. Tul. ex de Bary. Na *Ficaria verna* Huds. — Lublin 14 V 1968, na cementarzu; Ciecierzyn 11 V 1968, cienisty wąwóz z roślinnością grądową. Na obu stanowiskach *P. ficariae* wystąpiła masowo.

Peronospora flava Gäum. Na *Linaria vulgaris* (L.) Mill. — Wolwinów i Staw k. Chełma 4 VI 1968, na obu stanowiskach porażone rośliny rosły na przydrożu.

Peronospora grisea (Ung.) Ung. Na *Veronica beccabunda* L. — Dąbrowa k. Lublina 12 VIII 1968 i Józefów 26 VI 1967, w rowie na podmokłej łące.

Peronospora hiemalis Gäum. Na *Ranunculus acer* L. — Zemborzyce 20 VI 1969, Wrotków k. Lublina 27 V 1969 i Wólka Orłowska k. Izbicy 16 VI 1969; wszędzie na przydrożach.

Peronospora humuli (Miyabe et Takah.) Skal. Na *Humulus lupulus* L. — Jakubowice 12 VIII 1967 i Łączna 22 VIII 1967, zarośla nad rzeką.

Peronospora knautiae Fuck. ex Schroet. Na *Knautia arvensis* (L.) Coult. — Węglin k. Lublina 1 VII 1967, przydroże.

Peronospora kochiae-scopariae Kochm. et Maj. Na *Kochia scoparia* Schrad. Lublin 25 VI 1969, w trawniku. Grzyb ten występował obficie na wielu roślinach. *P. kochiae-scopariae* znana była dotychczas w Polsce tylko z Soniny pow. Łańcut i z Białowieży (6).

Peronospora lamii A. Br. Na *Lamium album* L. — Lublin-Sławinek 8 V 1968, w zaroślach; Lublin-Podzamcze 29 VI 1967, przy wysypisku śmieci. Na *Lamium amplexicaule* L. — Grabówka 29 VII 1969, w ogrodzie; Lublin 19 VI 1969, w Ogrodzie Botanicznym; Sochy k. Zwierzyńca 14 VI 1968, pole uprawne Na *Lamium purpureum* L. — Grabówka

29 VII 1969, w ogrodzie; Tarnogóra k. Izbicy 22 VIII 1968, w uprawie ziemniaków. Na wszystkich stanowiskach grzyb ten wystąpił obficie.

Peronospora lepidii (Mc Alp.) G. W. Wils. Na *Lepidium ruderales* L. — Rury k. Lublina 15 V 1966 i Klarów k. Milejowa 20 IX 1966 (leg. P. Piechota), przydroże.

Peronospora linariae Fuck. Na *Linaria minor* (L.) Desf. — Brody k. Szczepieszyna 20 VI 1969, w uprawie koniczyzny.

Peronospora lini Schroet. Na *Linum catharticum* L. — Jakubowice 29 VIII 1968, łąka. Gatunek znany dotychczas w Polsce tylko z 1 stanowiska w pow. Włocławek (5, 6).

Peronospora lithospermii Gäum. Na *Lithospermum arvense* L. — Niedzieliska i Brody k. Szczepieszyna 20 VI 1969; Zwierzyniec (Biały Słup) 17 VI 1968 i Łabunie 5 VI 1968; na wszystkich stanowiskach w uprawach zbożowych.

Peronospora mayorii Gäum. Na *Vicia cracca* L. — Wrotków k. Lublina 12 VIII 1968, sucha łąka.

Peronospora meliloti H. Syd. Na *Melilotus albus* Med. — Lublin-Wrotków 19 VIII 1967, przydroże. Na *Melilotus officinalis* (L.) Lam. — Staw k. Chełma 27 IV 1969, przydroże; Niedzieliska k. Szczepieszyna 20 VI 1969, na miedzy.

Peronospora minor (Casp.) Gäum. Na *Atriplex patulum* L. — Lublin 4 VII 1967, w ogródku.

Peronospora myosotidis de Bary. Na *Myosotis arvensis* (L.) Hill. — Grabówka 27 VII 1968, w uprawie koniczyzny; Jakubowice 29 VIII 1968, na ściernisku; Tarnogóra k. Izbicy 22 VIII 1968, w ziemniakach; Brody k. Szczepieszyna 20 VI 1969, w uprawie żyta.

Peronospora ornithopi Gäum. Na *Ornithopus sativus* L. — Grabówka 27 VII 1968, w uprawie. Porażone rośliny występowały sporadycznie. Gatunek ten zbierany był na Lubelszczyźnie przez Moesza (7) w okolicach Lubartowa. Dość często spotykany jest w okolicach Warszawy (6).

Peronospora parasitica (Pers. ex Fr.) Fr. Na *Capsella bursa-pastoris* (L.) Med. — Ciecierzyn 11 V 1968, w uprawie koniczyzny; Tarnogóra k. Izbicy 22 VIII 1968, w ziemniakach.

Peronospora plantaginis Burrill. Na *Plantago maior* L. — Zembożyce 15 VIII 1968, przydroże na wilgotnej łące; Lublin-Sławinek 4 IX 1969, łąka; Wolwinów 4 VI 1969, przydroże obok zarośli. Gatunek w Polsce rzadki. Znalezionej został po raz pierwszy w r. 1956 w Plewiskach k. Poznania (2), poza tym zbierano go dotychczas tylko w okolicach Warszawy (6).

Peronospora polygoni (Thüm.) A. Fischer. Na *Polygonum aviculare* L. — Grabówka 29 VIII 1969, na polu; Lublin 19 VI 1969, przy

ścieżce w Ogrodzie Botanicznym; Stołpie k. Chełma 27 VI 1969, przydroże obok wilgotnej łąki; Staw 27 VI 1969, w uprawie rzepaku. Gatunek raczej rzadki. Pomimo że *Polygonum aviculare* należy do gatunków pospolitych w całej Polsce, *Peronospora polygoni* znana jest dotychczas tylko z kilku stanowisk na Śląsku i z Drohiczyzna nad Bugiem (6).

Peronospora polygoni-convolvuli A. G. u. m. Na *Polygonum convolvulus* L. — Grabówka 29 VIII 1968, w uprawie buraków; Staw k. Chełma 23 VIII 1968 i 27 VI 1969, przydroże; Brody k. Szczeczeszyna 20 VI 1969, w uprawie buraków; Zwierzyniec (Biały Słup) 17 VI 1968, w zbożu. Na wszystkich stanowiskach grzyb ten wystąpił obficie.

Peronospora potentillae-anserinae G ä u. m. Na *Potentilla anserina* L. — Grabówka 29 VII 1969, na miedzy w ogrodzie. Gatunek ten zbierany był w Polsce dotychczas tylko w Puławach (4) i w Puszczy Bukowej pod Szczecinem (6).

Peronospora potentillae-reptantis G ä u. m. Na *Potentilla supina* L. — Lublin 1 VI 1969, przy ścieżce w trawniku. Na wymienionym żywicieliu gatunek ten w Polsce zbierany był tylko w Legnicy (6).

Peronospora radii de B a r y. Na *Anthemis arvensis* L. — Zwierzyniec (Biały Słup) 17 VI 1968, przydroże.

Peronospora ranunculi G ä u. m. Na *Ranunculus flammula* L. — Obrocz k. Zwierzynca 13 VII 1968, podmokła łąka. Na *Ranunculus repens* L. — Wolwinów 23 V 1967, przydroże; Prawiedniki k. Zemborzyce 26 V 1969, Zemborzyce 9 V i 19 V 1968, 20 V 1969, Dąbrowa k. Lublina 26 V 1969, Lublin-Czechów 30 V 1967 i Obrocz k. Zwierzynca 7 V 1968; wszędzie na łąkach.

Peronospora rorippae-islandicae G ä u. m. Na *Rorippa palustris* (L e y s s.) B e s s. — Lublin-Sławinek 8 VI 1967, przy rowie z wodą na łące. Na *Rorippa silvestris* (L.) B e s s. — Grabówka 15 VII 1968, ugor w sadzie owocowym.

Peronospora senneniana F r a g. et S a c c. Na *Lathyrus paluster* L. Klemensów k. Szczeczeszyna 20 VI 1969, wilgotna łąka. Na wymienionym żywicieliu gatunek ten w Polsce zbierany był tylko w Kórniku pod Poznaniem (6).

Peronospora sisymbrii-officinalis G ä u. m. Na *Sisymbrium officinale* (L.) S c o p. — Grabówka 31 VIII 1968 i 29 VII 1969, Wrotków k. Lublina 7 VII 1967, Lublin-Sławinek 30 V 1967, Lublin-Podzamcze 29 VI 1967, Panasówka k. Biłgoraja 28 VI 1968, Zwierzyniec 14 VI 1968; wszędzie na przydrożach.

Peronospora sisymbrii-sophiae G ä u. m. Na *Descurainia sophia* (L.) W e b b. — Lublin-Czechów 30 V 1967, przy płocie; Lublin-Podzamcze 29 VI 1967, w ogródku; Wolwinów 4 VI 1968, przy wysypisku śmieci; Zwierzyniec 6 VI 1967, przy płocie.

Peronospora sordida Ber. et Br. Na *Scrophularia nodosa* L. — Grabówka 13 IX 1969, przy płocie. Na *Scrophularia scopolii* Hoppe — Zwierzyniec 26 V 1968, zarośla przy wysypisku śmieci; rezerwat Czerkies k. Zwierzyńca 30 V 1968, linia oddziałowa w lesie bukowo-jodłowym.

Peronospora trifoliorum de Bary. Na *Trifolium repens* L. — Wrotków k. Lublina 6 VI 1968, słoneczne zbocze w Ogrodzie Botanicznym.

Peronospora trifolii-arvensis H. Syd. Na *Trifolium arvense* L. — Wrotków k. Lublina 7 VII 1967, w uprawie pszenicy.

Peronospora trifolii-hybridi Gäum. Na *Trifolium hybridum* L. — Jakubowice 29 VIII 1968, przydroże.

Peronospora valerianellae Fuck. Na *Valerianella rimosa* Bastard — Niedzieliska k. Szczepieszyna 20 VI 1969, w uprawie koniczyzny.

Peronospora verbasci Gäum. Na *Verbascum phlomoides* L. — Lublin-Sławinek 8 VI 1968, słoneczne zbocze. Grzyb ten wystąpił bardzo obficie na wielu roślinach.

Peronospora agrestis Gäum. Na *Veronica arvensis* L. — Brody k. Szczepieszyna 20 V 1969, na polu. Na *Veronica persica* Poir. — Lublin 24 VI 1969, trawnik w Ogrodzie Saskim.

Peronospora vernalis Gäum. Na *Spergula vernalis* Willd. — Gołab k. Puław 29 V 1967, piaszczyste przydroże w sosnowym lesie; Zembożyce 9 V 1968, na wydmy przy lesie; Obroc k. Zwierzyńca 8 VI 1967, piaszczyste przydroże.

Peronospora viciae (Berk.) Casp. Na *Vicia angustifolia* L. — Grabówka 29 VII 1969, w uprawie zbożowej; Lublin 25 VI i 6 VII 1968, trawiaste zbocze w Ogrodzie Botanicznym; Bezek k. Chełma 27 VI 1969, na polu. Na *Vicia sativa* L. — Grabówka 15 VII 1968, Kamienna Góra k. Gościeradowa 15 VII 1968 i Panasówka k. Biłgoraja 27 VI 1968; wszędzie nielicznie w uprawach wyki.

Peronospora violae de Bary ex Schroet. Na *Viola arvensis* Murr. — Grabówka 27 V 1967, Jakubowice 29 VIII 1968, Staw k. Chełma 4 VI 1968, Sochy k. Zwierzyńca 14 VI 1968 i Majdan Sopocki k. Nowin 13 VI 1967; wszędzie w uprawach zbożowych.

Bremia lactucae Regel. Na *Arctium lappa* L. — Grabówka 26 VII 1968, przy płocie. Na *Arctium tomentosum* Mill. — Grabówka 15 VIII 1966 i 29 VII 1969, przy śmietniku. Na *Centaurea cyanus* L. — Łabunie 5 VI 1968, w uprawie pszenicy. Na *Crepis biennis* L. — Rury k. Lublina 15 V 1966, przydroże. Na *Lactuca sativa* L. — Grabówka 15 VII 1968, w ogrodzie. Na *Lapsana communis* L. — Sucha Wólka 8 IX 1965, w uprawie ziemniaków; Tarnogóra k. Izbicy 4 VI 1967, zarośla w lessowym wąwozie. Na *Senecio vernalis* W. K. — Wolwinów 23 V 1967 i Józefów 26 VI 1967, przydroże. Na *Senecio vulgaris* L. — Lublin-Podzamcze 29 VI

1967, na nasypie. Na *Taraxacum officinale* Web. — Świdniki k. Grabowca 5 VI 1968, zarośla na słonecznym zboczu.

PIŚMIENNICTWO

1. Gäumann E.: Beiträge zu einer Monographie der Gattung *Peronospora* Corda. Beitr. Krypt.-Fl. Schweiz, 5, 4. Zurich 1923, 1—360.
2. Golenia A.: *Peronospora alta* Fuckel i *P. plantaginis* Burill in Underwood emend. na babce zwyczajnej *Plantago major* L. w Polsce. Monogr. Bot. 8, 221—228 (1959).
3. Jaczewski A. A.: Peronosporowye. Materialy k poznaniu fauny i flory rosijskiej impierii, 4, Moskwa 1901, 1—227.
4. Kochman J.: *Mycotheca Polonica*, 1—12, Warszawa 1959.
5. Kochman J., Majewski T.: New and Rare *Peronospora* Species. Bull. de l'Acad. Pol. de Sciences, 15, 5, 239—243 (1967).
6. Kochman J., Majewski T.: Grzyby (*Mycota*) 4, Wroślikowe (*Peronosporales*). PWN, Warszawa 1970, 1—308.
7. Moesz G.: Additamenta ad cognitionem fungorum Poloniae. Continuatio secunda. Mag. Bot. Lapok., 25, 25—39 (1926).
8. Moroczowski S. F. i współprac.: Wyznacznik grzybów Ukrainy, 1, Naukowa Dumka, Kijew 1967, 1—252.
9. Salata B.: O interesujących przedstawicielach rodziny *Peronosporaceae* znalezionych na Lubelszczyźnie. Acta Mycol., 5, 55—56 (1969).
10. Salata B., Romaszewska-Salata J.: Materiały do znajomości grzybów pasożytniczych Lubelszczyzny. Część I. Rdze (*Uredinales*) Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, 23, 165—180. Lublin 1968.
11. Salata B., Romaszewska-Salata J.: Materiały do znajomości grzybów pasożytniczych Lubelszczyzny. Część II. Mączniaki prawdziwe (*Erysiphales*) i grzyby głowniowe (*Ustilaginales*). Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C, 24, 73—86, Lublin 1969.
12. Skirgiełło A.: Grzyby niższe. Pragrzyby i glonowce. PWN, Warszawa 1953, 1—247.
13. Szafer W., Kulczyński S., Pawłowski B.: Rośliny polskie. PWN, Warszawa 1953, 1—1020.
14. Uljaniszczew W. J.: Peronosporowye griby. Mikoflora Azerbajdzana, 4, Baku 1967, 1—352.
15. Viennot-Bourgin G.: Mildious, oidiums, caries, charbons, rouilles de plantes de France. Encycl. Mycol., Paris 1956, 26, 1—317, 27, 1—104.

РЕЗЮМЕ

В работе дан список 78 видов пероноспоровых грибов (*Peronosporales*), собранных, главным образом, в 1966—1969 гг. в Люблинском воеводстве. Большая часть собранных пероноспоровых грибов — это обыкновенные виды, встречаемые во всем крае. Довольно значительную группу составляют также редко встречаемые в Польше виды и поэтому они требуют особенного внимания. Из этой группы следует выделить такие виды, как: *Plasmopara angustiterminalis* Novot. на

Xanthium strumarium L., *Peronospora crispula* Fuck. на *Reseda lutea* L., *P. kochiae-scopariae* Kochm. et Maj. на *Kochia scoparia* Schrad., *P. lini* Schroet. на *Linum catharticum* L., *P. plantaginis* Burill на *Plantago maior* L., *P. polygoni* (Thüm.) A. Fischer на *Polygonum aviculare* и *P. potentillae-anserinae* Gäum. на *Potentilla anserina*.

На некоторых хозяинах отдельные виды выступают редко. Они встречаются только в нескольких местах в Польше: *Bremia lactucae* Regel на *Taraxacum officinale* L. и на *Crepis biennis* L., *Peronospora alyssi-calycini* Gäum. на *Alyssum calycinum* L., *P. erytraeae* Kühn. ex Gäum. на *Centaureum pulchellum* (Sw.) Druce, *P. potentillae-reptantis* Gäum. на *Potentilla supina* L., *P. senneniana* Frag. et Sacc. на *Lathyrus paluster* и *P. sordida* Berk. et Br. на *Scrophularia scopolii* Hoppe. Примечания о местонахождениях вышеназванных грибов, известных до сих пор в Польше, даны в списке видов.

RÉSUMÉ

Dans cet article on a énuméré 78 espèces de Péronosporacées (*Peronosporales*) récoltées principalement de 1966 à 1969 dans la voïévodie de Lublin. La plupart des Péronosporacées trouvées ce sont des espèces communes, rencontrées dans le pays tout entier. Un groupe assez considérable était formé aussi d'espèces notées plus rarement en Pologne, et pour cette raison méritant une attention plus particulière. De ce groupe il faut mentionner les espèces telles que: *Plasmopara angustiterminalis* Novot. sur *Xanthium strumarium* L., *Peronospora crispula* Fuck. sur *Reseda lutea* L., *P. kochiae-scopariae* Kochm. et Maj. sur *Kochia scoparia* Schrad., *P. lini* Schroet. sur *Linum catharticum* L., *P. plantaginis* Burill sur *Plantago maior* L., *P. polygoni* (Thüm.) A. Fischer sur *Polygonum aviculare* L. et *P. potentillae-anserinae* Gäum. sur *Potentilla anserina*.

Certaines espèces sont aussi rencontrées rarement sur quelques plantes-hôtes. Des localités peu nombreuses on connaît en Pologne: *Bremia lactucae* Regel sur *Taraxacum officinale* L. et sur *Crepis biennis* L. — *Peronospora alyssi-calycini* Gäum. sur *Alyssum calycinum* L., *P. erytraeae* Kühn ex Gäum. sur *Centaureum pulchellum* (Sw.) Druce, *P. potentillae-reptantis* Gäum. sur *Potentilla supina* L., *P. senneniana* Frag. et Sacc. sur *Lathyrus paluster* L. et *P. sordida* Berk. et Br. sur *Scrophularia scopolii* Hoppe. Les remarques sur la distribution géographique des champignons sus-mentionnés, connus jusqu'à présent en Pologne, sont présentées sur la liste des espèces.

